

Tallinna avalike prügikastide sortimisuuring

Detsember 2025

Stockholmi
Keskkonnainstituudi
Tallinna Keskus

Sisukord

1. Uuringu eesmärk ja metoodika	3
2. Sortimisuuringu tulemused	4
2.1 Putukaväila prügikastides sisalduvate jäätmete koostis	4
2.2 Tammsaare pargi prügikastides sisalduvate jäätmete koostis	8
2.3 Viru keskuse toidutäna prügikastide koostis	11
2.4 Ühekorraplastist toodete osakaal analüüsitud jäätmetes	14
3. Kokkuvõte ja soovitused	15
LISAD	18
Lisa 1. Putukaväila prügikastide sortimisuuringu tulemused (massiprotsent)	18
Lisa 2. Tammsaare pargi prügikastide sortimisuuringu tulemused (massiprotsent).....	20
Lisa 3. Viru keskuse toidutäna prügikastide sortimisuuringu tulemused (massiprotsent).....	22
Lisa 4. Ühekorraplastist tooted analüüsitud jäätmetes (kg, massiprotsent)	24

1. Uuringu eesmärk ja metoodika

Käesolev aruanne esitab kokkuvõtte Tallinna avalike prügikastide sortimisuuringu tulemustest. Uuringu eesmärgiks oli analüüsida liigiti kogumiseks mõeldud avalikus ruumis paiknevate prügikastidega kogutud jäätmete koostist, et välja selgitada sellise kogumisviisi tõhusust ning pakkuda võimalikke soovitusi liigiti kogumise parandamiseks või muutmiseks. Uuringu tulemuste põhjal oli võimalik hinnata ka avalike prügikastidega kogutud jäätmetes ühekorraplastist toodete sisaldust. Sortimisuuringu viis läbi SA Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna keskus.

Sortimisuuringu käigus analüüsiti kolmes piirkonnas asuvate avalike prügikastide sisu:

1. Putukaväila kolmelahtrilised (biojäätmed, segapakend, segaolmejäätmed) prügikastid.

2. Tammsaare pargi kolmelahtrilised (biojäätmed, segapakend, segaolmejäätmed) prügikastid.

3. Viru keskuse toidutäna kõrval asuvad kolmelahtrilised (paber ja kartong, segapakend, segaolmejäätmed) prügikastid.

Analüüsiks võeti Putukaväilalt ja Tammsaare pargist kolm ühendproovi (eraldi iga kogumislahtri jäätmetest) perioodil 24.11.–15.12.2025. Putukaväila proov sisaldas kümne prügikasti sisu/jäätmeid. Tammsaare pargi proov sisaldas viie prügikasti sisu/jäätmeid. Viru keskuse toidutäna prügikastidest võeti kaks proovi ja iga proov sisaldas kolme prügikasti sisu/jäätmeid.

Proovid sortiti käsitsi vastavalt eelnevalt määratud alaliikidesse (vt sortimise kokkuvõtteid lisas).

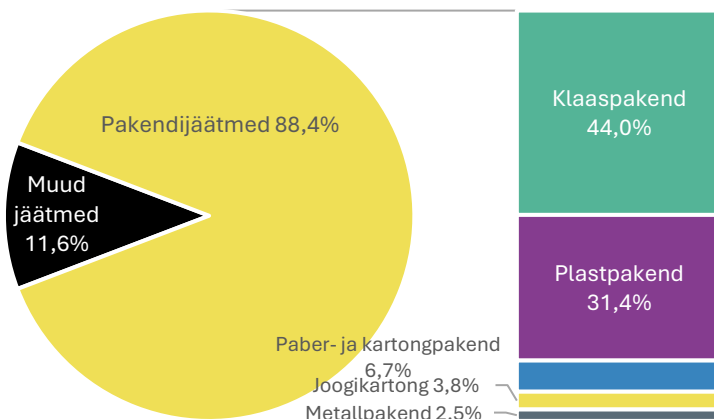
2. Sortimisuuringu tulemused

Järgnevalt on esitatud avalike prügikastide sortimisuuringu tulemused kolme uuringupiirkonna lõikes.

2.1 Putukaväila prügikastides sisalduvate jäätmete koostis

Putukaväila segapakendijäätmete lahtrite liigiline koostis

Putukaväila prügikastide segapakendi lahtritesse visatud jäätmete keskmine koostis on esitatud joonisel 1. Pakendijäätmed moodustasid kaaluliselt valdava osa ehk 88,4% analüüsitud jäätmetest. Pakendijäätmetest moodustas kaaluliselt kõige suurema osa klaaspakend (eelkõige tagatisrahata alkoholipudelid) ja plastpakend (eelkõige toidupakend ja topsid). Vähem oli paber- ja kartongpakendit (toidupakend ja topsid) ja joogikartongi (kihilisest kartongist joogipakendid) ning mõnevõrra leidis ka metallpakendit (eelkõige pandiga alumiiniumpurgid) (vt ka Lisa 1).

Joonis 1. Putukaväila prügikastide segapakendijäätmete lahtrites sisalduvate jäätmete koostis, massiprotsent

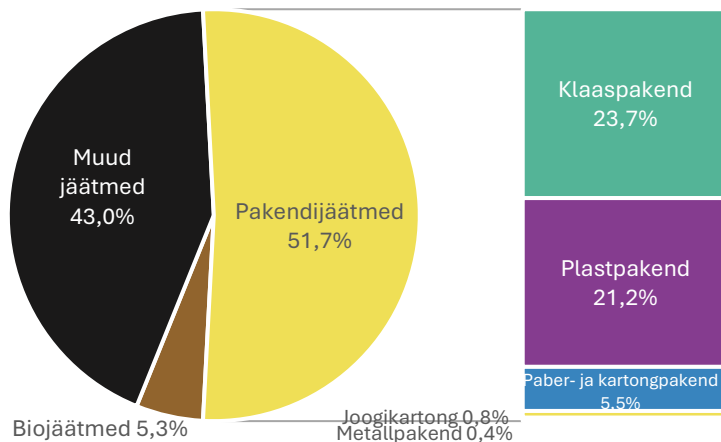
Muud, kogumiskasti mittesobivad jäätmed moodustasid 11,6%. Vanapaberi (2,7%) ja pehmepaberi (0,5%) kõrval sisaldasid analüüsitud proovid kõiksugu muid jäätmeid (kokku analüüsitud jäätmetes 8,4%), millest omakorda suurema osa moodustasid koerte väljaheited (vt Tabel 1).

Tabel 1. Putukaväila segapakendijäätmete prügikastides sisalduvate muude jäätmete koostis, massiprotsent

Jäätmeliik	Keskmine osakaal
Vanapaber	2,7%
Pehmepaber	0,5%
Muu (eelkõige koerte väljaheited)	8,4%
Kokku	11,6%

Putukaväila biojäätmete lahtrite liigiline koostis

Putukaväila avalike prügikastide biojäätmete lahtritesse visatud jäätmete keskmine koostis on esitatud joonisel 2. Analüüsitud jäätmetest ligikaudu poole (51,7%) moodustasid pakendijäätmed. Kaaluliselt moodustas suurima osa klaaspudel (eelkõige alkoholipudelid). Plastpakendist ja paber-/kartongpakendist moodustas valdava osa sellest materjalist toidupakend (krõpsupakid, võileivaümbrised, toidukarbid jms).

Joonis 2. Putukaväila prügikastide biojäätmete lahtrites sisalduvate jäätmete koostis, massiprotsent

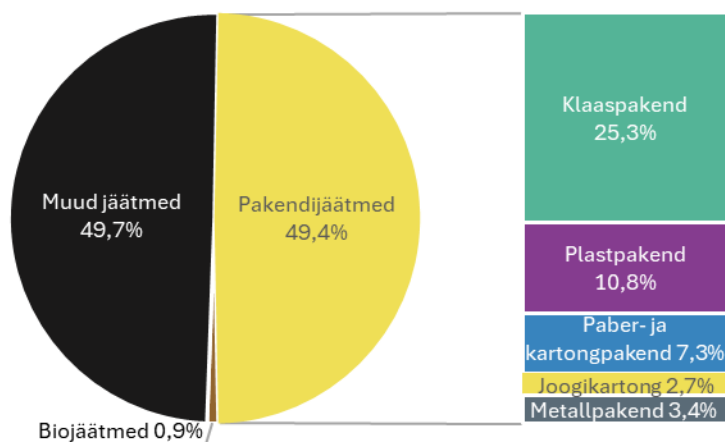
Lisaks oli biojäätmete lahtrisse visatud väga palju muid jäätmeid (43%). Muudest jäätmetest moodustasid suurema osa koerte väljaheited ning vähemal määral muu plast, pehmepaber, hügieenisidemed ja mähkmed, aga ka e-sigaretid (vt Tabel 2).

Tabel 2. Putukaväila biojäätmete prügikastides sisalduvate muude jäätmete koostis, massiprotsent

Jäätmeliik	Keskmine osakaal
Muu plast	4,5%
Pehmepaber	2,0%
E-sigaretid	0,4%
Hügieenisidemed ja mähkmed	0,4%
Muu (eelkõige koerte väljaheited)	35,7%
Kokku	43,0%

Putukaväila segaolmejäätmete lahtrite liigiline koostis

Putukaväila prügikastide segaolmejäätmete lahtrites oli ligikaudu pooleks pakendijäätmeid (49,4%) ja muid jäätmeid (49,7%) ning vähesel määral oli ka biojäätmeid (0,9%) (Joonis 3). Pakendijäätmetest moodustas kaaluliselt samuti klaaspakend (eelkõige pandita alkoholipudelid). Segaolmejäätmete lahtrisse visatakse praktiliselt samu plast- ja kartongpakendeid (eelkõige toidupakend), mida leidub prügikastide segapakendi lahtrites (vt ka Lisa 1).

Joonis 3. Putukaväila prügikastide segaolmejäätmete lahtrites sisalduvate jäätmete koostis, massiprotsent

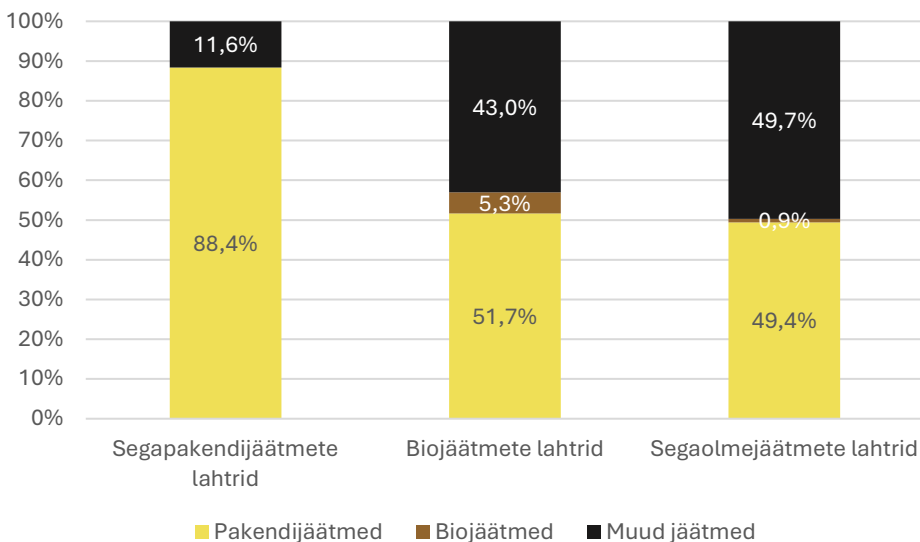
Muud jäätmete koostis on toodud tabelis 3.

Tabel 3. Putukaväila segaolmejäätmete prügikastides sisalduvate muude jäätmete koostis, massiprotsent

Jäätmeliik	Keskmine osakaal
Suitsukonid	2,2%
Muu plast	3,0%
Vanapaber	5,3%
Pehmepaber	0,9%
E-sigaretid	1,0%
Hügieenisidemed ja mähkmed	0,9%
Muu (eelkõige koorte väljaheited)	36,4%
Kokku	49,7%

Putukaväila avalike prügikastidega kogutud jäätmete koostise võrdlus

Putukaväila avalike prügikastidega kogutud jäätmete koostise võrdlus on esitatud joonisel 4. Kõige paremini täidavad Putukaväila prügikastides jäätmete liigiti kogumise funktsiooni segapakendijäätmete jaoks ettenähtud lahtrid. Nendes lahtrites sisalduvad jäätmed on suuremas osas (88,4%) segapakendijäätmed, mida tulebki siia lahtrisse visata. Kõige vähem oli selles lahtris ka muid (siia mittesobivaid) jäätmeid. Biojäätmete lahtrites oli teiste lahtritega võrreldes küll kõige enam biojäätmeid, aga samas moodustasid need jäätmed ainult ligikaudu 5% kõigist selles lahtris sisalduvatest jäätmetest. Valdav osa sellesse lahtrisse visatud jäätmetest olid pakendijäätmed ja muud jäätmed (eelkõige koorte väljaheited, mis ei sobi biojäätmete lahtrisse).

Joonis 4. Putukaväila prügikastides kogutud jäätmete liigiline koostis, massiprotsent

Seega võib Putukaväila avalike prügikastide lahtrites sisalduvate jäätmete analüüsi põhjal öelda, et inimestele on kõige arusaadavam segapakendijäätmete liigiti kogumine. Selgelt tuleb välja, et inimestel pole teadmisi, kuhu peaks viskama koerte väljaheited. Biojäätmete osakaal nende jäätmete kogumiseks mõeldud lahtris oli ainult 5,3%. See näitab, et biojäätmete lahtrit risustatakse olulisel määral teiste jäätmetega. Lisaks näitab uuringu tulemus, et biojäätmeid tekib Putukaväila piirkonnas võrreldes teiste jäätmeliikidega (eelkõige pakendijäätmetega) oluliselt vähem.

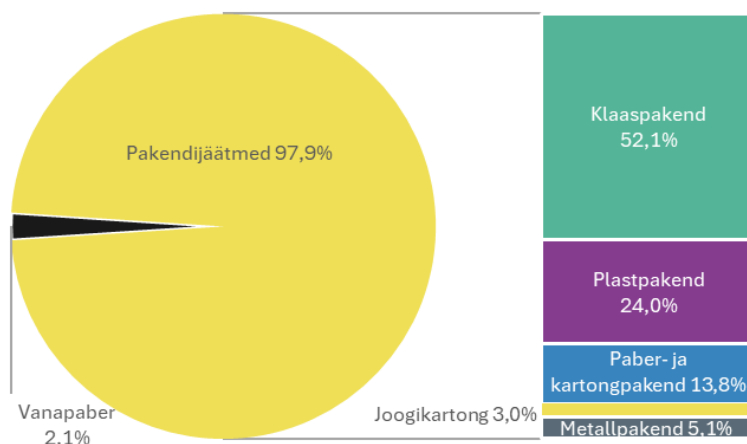
Jäätmete liigiti kogumiseks mõeldud lahtrite (eelkõige biojäätmete lahtrite) risustamine teiste jäätmetega võib osaliselt tuleneda ka sellest, et prügikastidel olevad märgised on väga väikesed ja neil puuduvad riigitasandil kokkulepitud märgised/piktogrammide.

2.2 Tammsaare pargi prügikastides sisalduvate jäätmete koostis

Tammsaare pargi segapakendijäätmete lahtrite liigiline koostis

Tammsaare pargi prügikastide segapakendi lahtritesse visatud jäätmete keskmine koostis on toodud joonisel 5. Jäätmetest valdav enamus (97,9%) olid mitmesugused pakendijäätmed, muudest jäätmetest leidis vaid vanapaberit (2,1%). Pakendijäätmetest moodustas kaaluliselt kõige suurema osa klaaspakend (eelkõige pandita alkoholipudelid ja vähemal määral ka pandiga joogipudelid). Plastpakendist moodustasid valdava osa topsid ja toidupakend (eelkõige kiirtoidu pakend ja muu kaasamüüdava toidu pakend).

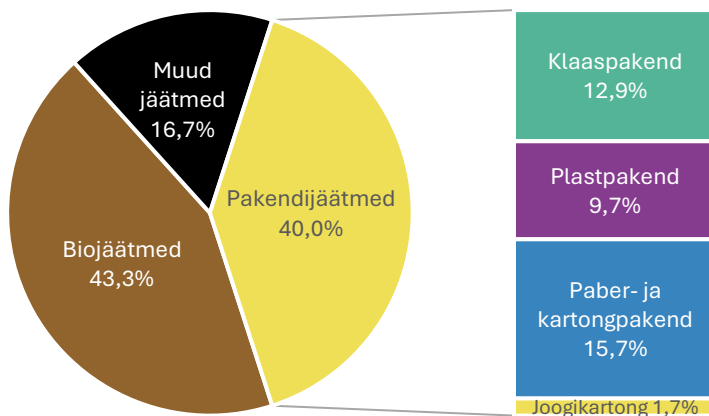

Joonis 5. Tammsaare pargi prügikastide segapakendijäätmete lahtrites kogutud jäätmete koostis, massiprotsent

Tammsaare pargi biojäätmete lahtrite liigiline koostis

Tammsaare pargi prügikastide biojäätmete jaoks mõeldud lahtritesse visatud jäätmete keskmine koostis on toodud joonisel 6. Biojäätmed (eelkõige toidujäätmed) moodustasid 43,3% analüüsitud jäätmetest. Kaaluliselt ligikaudu sama suure osa moodustasid pakendijäätmed (40%). Mahuliselt moodustasid pakendijäätmed suurema osa selles lahtris sisalduvatest jäätmetest. Pakendijäätmetest leidis biojäätmete lahtris palju toiduga seotud paberi- ja kartongijäätmeid (15,7%) (nt pitsakarbid), aga ka klaaspudeleid (12,9%) (valdavalt pandita joogipudelid) ja plastpakendit (9,7%) (valdavalt toiduga kaasamüüdav pakend ja karbid ning topsid).

Joonis 6. Tammsaare pargi prügikastide biojäätmete lahtrites kogutud jäätmete koostis, massiprotsent

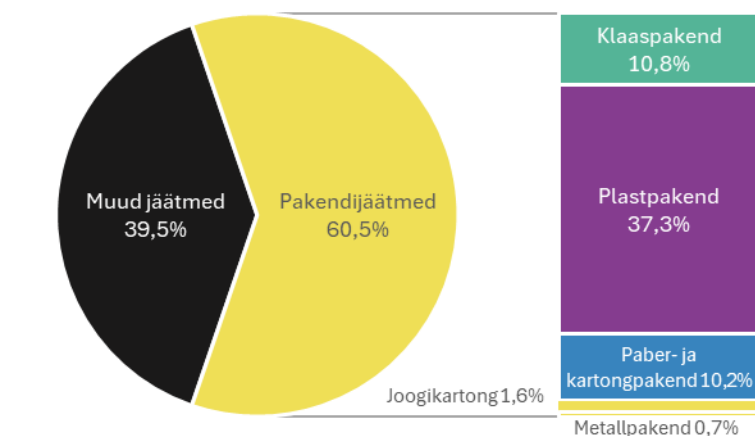
Muudest jäätmetest leidis biojäätmete kogumiseks mõeldud lahtrites enam vanapaberit (8,8%) ja pehmepaberit (5,4%) (vt ka Tabel 4).

Tabel 4. Tammsaare pargi biojäätmete prügikastides sisalduvate muude jäätmete koostis, massiprotsent

Jäätmeliik	Keskmine osakaal
Vanapaber	8,8%
Pehmepaber	5,4%
Muud elektroonikaseadmed	0,3%
Hügieenisidemed ja mähkmed	2,1%
Kokku	16,7%

Tammsaare pargi segaolmejäätmete lahtrite liigiline koostis

Tammsaare pargi prügikastide segaolmejäätmete jaoks mõeldud lahtritesse visatud jäätmete keskmine koostis on toodud joonisel 7. Segaolmejäätmete lahtrisse visatud jäätmetest moodustasid pakendijäätmed üle poole (60,5%). Segaolmejäätmete lahtrisse visatakse eelkõige plastist joogitopse ja plastist kaasamüüdava toidu pakendit (toidukarbid ja ümbrised).

Joonis 7. Tammsaare pargi prügikastide segaolmejäätmete lahtrites kogutud jäätmete koostis, massiprotsent

Muid jäätmeid oli kokku 39,5%, kusjuures suurema osa nendest moodustasid koerte väljaheidet (vt Tabel 5).

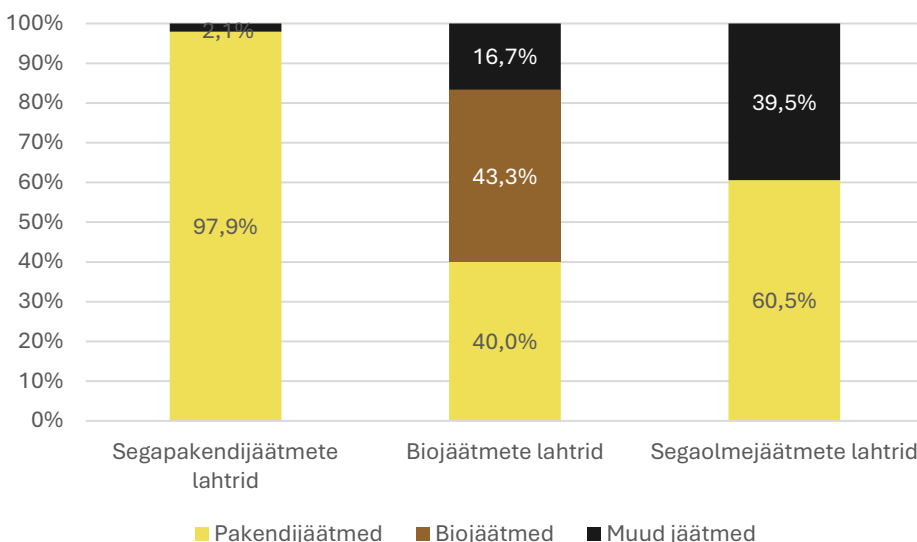
Tabel 5. Tammsaare pargi segaolmejäätmete prügikastides sisalduvate muude jäätmete koostis, massiprotsent

Jäätmeliik	Keskmine osakaal
Vanapaber	0,4%
Suitsukonid	1,6%
Muu plast	4,3%
E-sigaretid	2,3%
Muu (eelkõige koerte väljaheidet)	30,8%
Kokku	39,5%

Tammsaare pargi avalike prügikastidega kogutud jäätmete koostise võrdlus

Tammsaare pargi avalike prügikastidega kogutud jäätmete koostise võrdlus on esitatud joonisel 8. Ka siin täidavad jäätmete liigiti kogumise funktsiooni kõige paremini segapakendijäätmetele ettenähtud lahtrid. Nendes lahtrites sisaldunud jäätmetest moodustavad valdavas osas (97,9%) segapakendid, mida tulebki siia lahtrisse visata. Pakenditest oli kaaluliselt suurima osaga klaasist (pudelid), plastist ning paberist ja kartongist toidupakendid. Kõige vähem oli selles lahtris ka muid mittesobivaid jäätmeid. Biojäätmete lahtrites oli võrreldes Putukaväila vastavate kogumislahtritega rohkem biojätmeid (43,3%). Siiski oli biojäätmete lahtris palju (kaaluliselt üle poole) muid jäätmeid (pakendijätmed ja muud jätmed). Tammsaare pargi prügikastides oli koorte väljaheidete kogus väiksem ja need olid rohkem visatud segaolmejäätmete lahtrisse, kuhu need peaks ka kuuluma.

Siinjuures tuleb mainida, et Tammsaare pargi avalike konteinerite märgistus oli kõige viletsam, puudusid nii kokkulepitud visuaalsed piktogrammid/märgised ning kohati olid olemasolevad märgised kulunud ja halvasti loetavad.

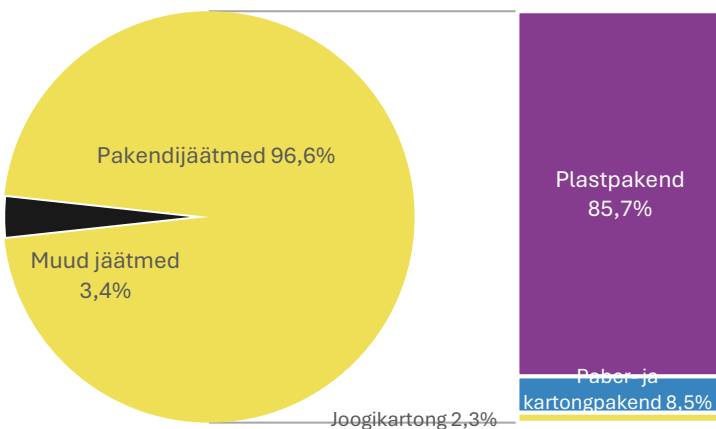

Joonis 8. Tammsaare pargi prügikastides kogutud jäätmete liigiline koostis, massiprotsent

2.3 Viru keskuse toidutäna prügikastide koostis

Viru keskuse toidutäna segapakendijäätmete lahtrite liigiline koostis

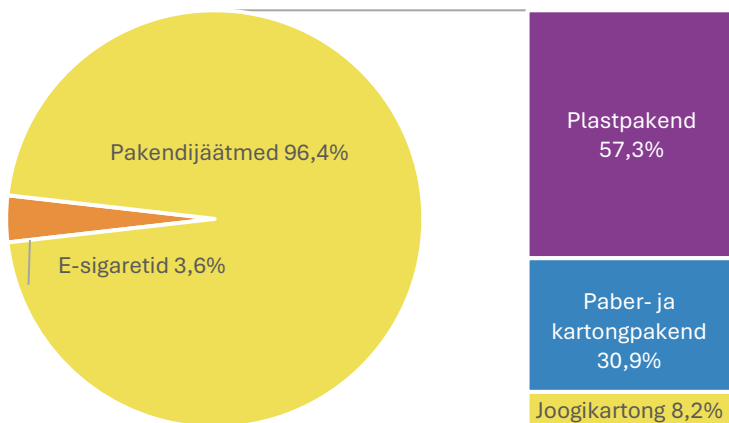
Viru keskuse toidutäna avalike prügikastide segapakendi lahtritesse visatud jäätmete keskmine koostis on toodud joonisel 9. Jäätmetest valdava enamuse moodustas segapakend (96,6%). Kaaluliselt oli segapakendist kõige enam plastpakendit (valdavalt toidu koheseks tarbimiseks kohapeal või kaasa võtmiseks mõeldud pakend, nt kiirtoidupakend, karbid, topsid jms). Eeldatavasti pärineb selline pakend kõrvalolevatest toitlustuskohtadest. Mõnevõrra oli segapakendis ka muude kaupade plastpakendit. Ka paber- ja kartongpakend oli valdavalt seotud toiduga. Muid jäätmeid oli nendes lahtrites ainult 3,4% (eelkõige koorte väljaheideteid).

Joonis 9. Viru keskuse toidutäna prügikastide segapakendijäätmete lahtrites kogutud jäätmete koostis, massiprotsent

Viru keskuse toidutäna paberi- ja kartongijäätmete lahtrite liigiline koostis

Võrreldes teiste analüüsitud piirkondadega, on Viru keskuse toidutäna avalikes prügikastides eraldi paberi- ja kartongijäätmete kogumislahter. Analüüsi tulemused näitavad, et ka siia lahtrisse visatakse eelkõige pakendijäätmeid, kusjuures plastpakend moodustas siin kaaluliselt isegi suurema osa kui paber- ja kartongpakend (vt Joonis 10). Plastpakendi osakaalu suurenemisele aitab kaasa see, et analüüsitud proovides oli kohati suur kogus muude kaupade plastpakendit (plastist kile ja muud plastpakendid). Toiduga seotud plastpakendi osakaal oli väiksem. Paber- ja kartongpakendist oli valdav osa seotud toiduga (nt pitsakarbid).

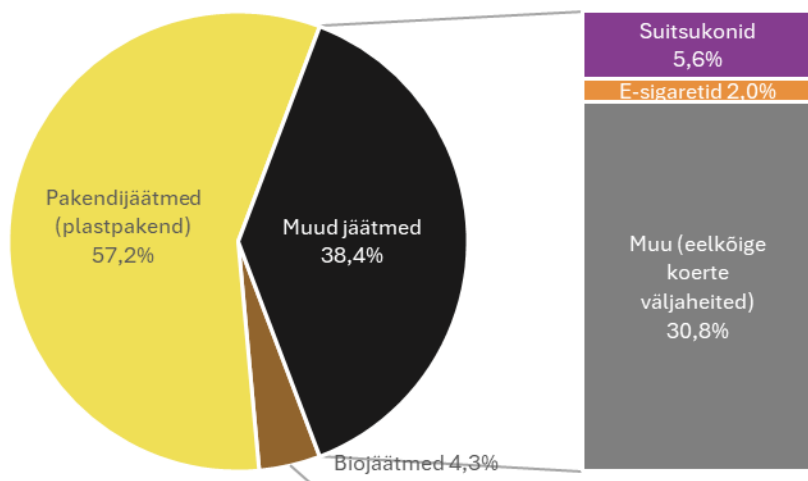
Joonis 10. Viru keskuse toidutäna prügikastide paberi- ja kartongijäätmete lahtrites kogutud jäätmete koostis, massiprotsent

Muude jäätmete osakaal oli ainult 3,6% (e-sigaretid).¹

¹ Põhjuseks on siin asjaolu, et Viru toidutäna üks proov sisaldas suhteliselt palju e-sigarette, mis olid sinna eeldatavasti korraga visatud.

Viru keskuse toidutänaava segaolmejäätmete lahtrite liigiline koostis

Viru keskuse toidutänaava avalike prügikastide segaolmejäätmete lahter sisaldas sarnaselt Tammsaare pargi samade lahtritega enim pakendijäätmeid (57,2%), millest suurema osa moodustasid plastist toidupakendi (kohe kaasamüümiseks või kohapeal kasutamiseks mõeldud karbid ja pakendid). Muud jäätmeid oli 38,4% ja vähemal määral ka biojäätmeid (4,3%) (vt ka Joonis 11).

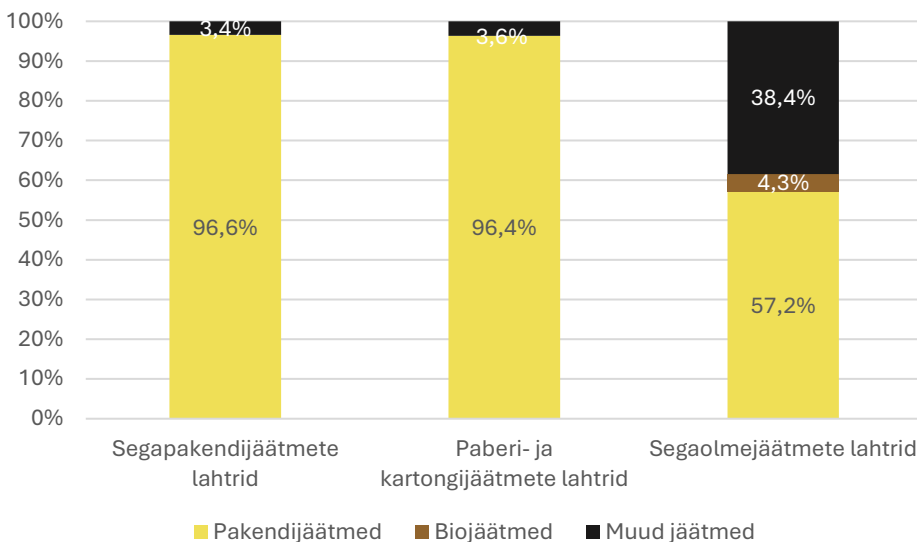

Joonis 11. Viru keskuse toidutänaava prügikastide segaolmejäätmete lahtrites kogutud jäätmete koostis, massiprotsent

Viru toidutänaava avalike prügikastidega kogutud jäätmete koostise võrdlus

Viru toidutänaava avalike prügikastidega kogutud jäätmete koostise võrdlus on esitatud joonisel 12. Ka siin täidab jäätmete liigiti kogumise funktsiooni kõige paremini segapakendijäätmete jaoks ettenähtud lahter. Valdava osa (96,6%) nendes lahtrites sisaldunud jäätmetest moodustavad segapakendijäätmed, näiteks toidupakendid ja joogitopsid. Viru toidutänaava avalike prügikastide paberi- ja kartongijäätmete sektsioonis oli palju paberi- ja kartongijäätmeid (30,9%, aga samas oli kaaluliselt isegi rohkem plastpakendijäätmeid (57,3%). Seega ka see lahter toimib pigem segapakendijäätmete kogumisena (96,4% sisust võib liigitada segapakendiks). Viru toidutänaava prügikastides biojäätmete jaoks eraldi lahtrit ei ole. Samas näitab see, et biojäätmeid leidis ainult segaolmejäätmete lahtris, inimeste teadlikkust neid jäätmeid segaolmejäätmete hulka visata, kui puudub eraldi lahter biojäätmete jaoks.

Tuleb märkida, et Viru toidutänaava avalikud prügikastide lahtrid olid kõige selgemalt märgistatud.

Joonis 12. Viru keskuse toidutäna prügikastides kogutud jäätmete liigiline koostis, massiprotsent

2.4 Ühekorraplastist toodete osakaal analüüsitud jäätmetes

Sortimisuuringu tulemuste põhjal oli võimalik hinnata ühekorraplastist toodete² sisaldust avalikes prügikastides. Ühekorraplasti osakaal kogutud jäätmetes on uuringupiirkondade kaupa esitatud tabelis 6 ja lisas 4. Välja on toodud ühekorraplasti keskmine osakaal arvestatuna kogu jäätmemassi kohta, mida vastava piirkonna prügikastid sisaldasid.

Nagu tulemustest näha, on ühekorraplasti osakaal väiksem Putukaväila ja Tammsaare pargi avalikes prügikastides (nende kahe keskmine osakaal on 23,88%). See on mõnevõrra suurem kui üleriigilise sortimisuuringu tulemus ühekorraplasti sisalduse kohta prügikastidega kogutud jäätmetes (13,62%). Viru keskuse toidutäna avalikud prügikastid sisaldasid aga oluliselt suuremas koguses ühekorraplastist tooteid. Põhjuseks on siin eelkõige see, et sealsed prügikastid ongi mõeldud toidupakendi (milles ülekaal plastpakendil) kogumiseks.

Tabel 6. Ühekorraplasti osakaal kogutud jäätmetes uuringupiirkondade kaupa

Piirkond	Ühekorraplasti osakaal
Putukaväila prügikastid	21,81%
Tammsaare pargi prügikastid	25,96%
Viru keskuse toidutäna prügikastid	58,19%
Keskmine osakaal	35,32%

² Plastist toidupakend koheseks tarbimiseks (nt kiirtoidupakend, karbid jms), joogitopsid, plastist muu toidupakend (pakid ja pakkematerjal), joogipakend (nt mahlapakid), plastist kandekotid, suitsukonid, niisutatud pühkepaber

3. Kokkuvõte ja soovitused

Uuringu tulemuste ja kogutud teabe põhjal võib välja tuua järgmised järeldused ja tähelepanekud.

- Tallinna linnas kasutusel olevad avalikud liigiti kogumiseks mõeldud prügikastid erinevad nii disainilt kui ka märgistusest. See ei soodusta inimestes jäätmete liigiti kogumiseks vajaliku selge visuaalse ja informatiivse arusaama ja harjumuse tekkimist. Ühtne ja arusaadav teave ja märgistus on võtmetähtsusega eeldus käitumise suunamiseks ja seeläbi ka jäätmete liigiti kogumiseks. Seda näitasid ka käesoleva uuringu piirkondades kasutuses olevate prügikastide sisu analüüsitulemused.
- Ühtlustatud märgistus aitab efektiivsemalt korraldada ka elanike teavitamist. Seni avalike prügikastide kohta suurema ulatusega avalikku teavitamist pole veel korraldatud. Inimeste teadlikkus sellest, milliseid jäätmeid ja kuidas liigiti koguda, on madal. Uuringu tulemused näitavad, et prügikastide liigiti kogumise lahtritesse visatakse prügi segamini. Parem on olukord segapakendi kogumiseks mõeldud prügikastidega.
- Piirkonniti võib avalikesse prügikastidesse visatava prügi koostis erineda. Näiteks Putukaväila prügikastidesse jõuab palju koerte väljaheiteid, samas Tammsaare pargi prügikastidesse visatakse rohkem toidu- ja pakendijäätmeid. Samuti visatakse tihedama käimisega kesklinna piirkondades avalikesse prügikastidesse palju e-sigarette ja suitsukonisid. Avalike prügikastide jäätmete koostis sõltub sellest, kas tegemist on näiteks jalutusala, mänguväljaku või toitlustuspiirkonnaga. Seega tuleks avalike liigiti kogumise prügikastide lahtrite puhul arvestama, millisesse piirkonda need paigutatakse.
- Lisaks tuleb mainida, et valdava osa Tallinna linnas asuvaid liigiti kogumiseks mõeldud avalikke prügikaste tühjendavad lepingulised ettevõtted selliselt, et kõik kogutud jäätmeliigid lähevad kokku ning neid käideldakse ikkagi segaolmejäätmetena.
- Avalike prügikastide puhul on oluline, et nende disain oleks vastupidav välistele mõjutustele (jätkuvalt on probleemiks kastide lõhkumine), tagatud peab olema eraldi lahtrite kerge ja mugav tühjendamine ning välditud prügi lendumine tuulega või laialitassimine loomade/lindude poolt. Negatiivse näitena võib tuua Putukaväila prügikastid, mis on küll ilusa disainiga, aga samas mitte eriti vastupidavad (proovide võtmise ajal olid juba mitme prügikasti lukustussüsteemid katki) ning raskesti tühjendatavate lahtritega.

Loetletud tähelepanekute põhjal võib välja tuua järgmised soovitused jäätmete liigiti kogumise tõhustamiseks Tallinna linnaruumis.

- Olemasolevad avalikus ruumis paiknevad liigiti kogumise prügikastid tuleks kõikjal varustada ühtlustatud informatsiooni ja märgistega (kasutada riiklikult kokku lepitud liigiti kogumise märgiseid ja värvilahendusi). Lisaks võiks kastidele/lahtritele panna teabe, mis annab suuniseid jäätmeliikide kogumiseks. Näiteks võib segaolmejäätmete kastil/lahtril olla eraldi märged, et viska siia koera väljaheited. Prügikastidele võiks lisada ka muid juhiseid ja selgitusi jäätmete liigiti kogumiseks. Näiteks, ära viska e-sigarette siia prügikasti. Kesklinnas ja muudes piirkondades, kus liiguvad turistid, võiks avalikud prügikastid peale eestikeelsete tekstidele varustada ka ingliskeelsete tekstidega (vt ka näide all).
- Edaspidi võiks liigiti kogumiseks mõeldud avalikke prügikaste tellida ühtlustatud disainiga, mis võtab arvesse prügikastide vastupidavust ja lihtsat käsitlemist/tühjendamist. Siin oleks

mõistlik arvestada juba olemasolevate prügikastide kasutamisel saadud kogemusi ja tagasisidet neid tühjendatavatelt ettevõtetelt. Ühe hea näitena võib tuua alloleva liigiti kogumise prügikasti, mida on paigutatud ka Tallinna linnaruumi:

Selline prügikastide komplekt on suhteliselt tugevast materjalist (metall), hea ja selge märgistusega (sh korrektse eesti- ja ingliskeelse tekstiga) ning lisaks võimaldab suitsukonide jaoks ettenähtud auk (segaolmejäätmete lahtri peal) nende kogumist segaolmejäätmes.

- Uuringu tulemused näitavad, et kõikjal linnaruumis ei pruugi olla otstarbekas kasutada kolmese jaotusega (segapakend, biojäätmed, segaolmejäätmed) prügikaste. Biojäätmete lahter/kast tasub lisada ainult nende piirkondade prügikastidele, kus läheduses toimub toidu tarbimine või toitlustamine. Muudes kohtades on prügikastidesse visatud biojäätmete kaaluline ja veelgi enam mahuline kogus väike. Üldjuhul piisab linnaruumis kahese jaotusega prügikastidest (segapakend ja segaolmejäätmed). Uuringu tulemused näitavad, et segapakendi lahtrisse kogutud jäätmed vastavad kõige suuremas osas segapakendile (ligi 90% koostisest ja üle selle on pakendijäätmed). Sellisel juhul võiks kastil olevale kirjele 'segapakend' lisada 'sh paber- ja kartongpakend, klaaspakend, pandipakend ja joogitopsid'. Liigiti kogutud segapakend suunatakse üldjuhul järelsortimisse, mille käigus tänaste sortimistehnoloogiatega saab edukalt eraldada peale plasti, klaasi ja metalli ka paberi ja kartongi.
- Linnaruumis on kasutusel ka mitmeseksioonilised prügikastid, kus on olemas eraldi kogumisavad pandipakendile. Ka sellised prügikastid avalikus ruumis on tervitatavad, kuna annavad signaali, et pandipakend tuleb eraldi spetsiaalsesse kohta koguda, kust siis huvilised need ära korjavad ning taaraautomaati viivad.

- Avaliku ruumi prügikastide paigutamisel peaks eelnevalt analüüsima, kuhu ja kui palju prügikaste panna. Näiteks Putukaväila piirkonnas paiknevad uued liigiti kogumise prügikastid kohati liiga tihedalt. Selle tulemusena on osa prügikaste pigem tühjad ja teisel üle täitunud.
- Linnaruumis avalike liigiti kogumist võimaldavate prügikastide laialdasem kasutuselevõtt eeldab, et linn hakkab selles osas ka inimesi harima. Vastavaid teavitamisi ja kampaaniaid saab ühtlustada lähiaastatel muutuva laiema pakendijäätmete liigiti kogumise (sh tekkekohal liigiti kogumise) korraldusega.
- Avalikus ruumis jäätmete liigiti kogumise laiendamise ja ühtlustamisega (prügikastide ja märgiste korrastamine) paralleelselt tuleks järk-järgult hakata sõlmima lepinguid, mis kohustavad vastavat teenust pakkuvaid ettevõtteid liigiti kogutud jäätmeid suunama segaolmejäätmetest eraldiseisvasse käitlusesse/ringlussevõttu. Liigiti kogutud pakendijäätmete puhul tasub edasise käituse tagamiseks saavutada kokkuleppeid ka taaskasutusorganisatsioonidega.
- Märkimisväärne osa avalike prügikastidega kogutud jäätmetest (nt plastist toidu- ja joogipakend, ühekorranõud ja -tops, suitsukonid jms) kuulub ühekorraplasti reguleerimisvaldkonda. Selliste toodete turule laskjad peavad kompenseerima KOVidele avalike prügikastidega ja avalike alade koristamisel kokku kogutud jäätmete käitlemise kulud (sh investeeringud prügikastidesse) vastavalt ühekorraplastist toodete osakaalule. Seega tuleks linnal kasutada selliste kulude katmise võimalust, kui õiguslikult on vastav mehhanism vastu võetud ja rakendatud.
- Kuna uuringu käigus tuvastati, et avalikesse prügikastidesse visatakse jätkuvalt e-sigarette, siis on soovitatav jätkata linnas käidavamatesse kohtadesse (eelkõige kesklinna piirkonnas) e-sigarettide kogumiskastide paigaldamist. Ka siin on soovitatav teha koostööd vastavate tootjavastutusorganisatsioonidega.

LISAD

Lisa 1. Putukaväila prügikastide sortimisuuringu tulemused (massiprotsent)

Jäätmeliik	Segapakendijäätmete lahtrid				Biojäätmete lahtrid				Segaolmejäätmete lahtrid			
	Proov 1	Proov 2	Proov 3	Keskmine	Proov 1	Proov 2	Proov 3	Keskmine	Proov 1	Proov 2	Proov 3	Keskmine
1. Klaas	45,11	50,30	36,63	44,01	22,36	27,95	20,77	23,69	26,73	29,00	20,20	25,31
Klaaspakend	45,11	50,30	36,63	44,01	22,36	27,95	20,77	23,69	26,73	29,00	20,20	25,31
Muud klaasijäätmed	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Plast	23,91	31,29	38,91	31,37	24,28	19,54	33,11	25,64	14,34	26,03	7,84	16,07
2.1 Plastpakend	23,91	31,29	38,91	31,37	19,81	15,29	28,43	21,18	13,01	13,47	5,88	10,79
Plastist joogipakend	7,61	7,92	11,60	9,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plastist toidupakend – koheseks tarbimiseks kohapeal või kaasa võtmiseks (nt kiirtoidupakend, karbid jms)	5,98	4,75	20,02	10,25	10,22	8,67	17,36	12,08	6,37	9,13	2,45	5,99
Plastist muu toidupakend (pakid ja pakkematerjal)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plastist topsid	8,70	14,06	7,28	10,01	5,11	2,38	8,51	5,33	2,65	4,34	0,98	2,66
Plastist kandekotid	1,63	0,00	0,00	0,54	1,28	0,00	0,85	0,71	1,33	0,00	0,49	0,61
Muu plastist pakend	0,00	4,55	0,00	1,52	3,19	4,25	1,70	3,05	2,65	0,00	1,96	1,54
2.2 Muu plast	0,00	0,00	0,00	0,00	4,47	4,25	4,68	4,47	1,33	12,56	1,96	5,28
Niisutatud pühkepaber (mitte paberist pehmepaber)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,55	0,00	0,85	0,00	0,00	0,00	0,00
Mustad kilekotid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Suitsukonid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,43	0,14	1,33	3,42	1,96	2,24
Muu plast	0,00	0,00	0,00	0,00	4,47	1,70	4,26	3,48	0,00	9,13	0,00	3,04
3. Biojäätmek	0,00	0,00	0,00	0,00	5,11	3,91	6,81	5,28	2,65	0,00	0,00	0,88
Toidujäätmek	0,00	0,00	0,00	0,00	5,11	3,91	6,81	5,28	2,65	0,00	0,00	0,88
Aia ja haljastujäätmek (sh puuoksad)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Puit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Puitpakend	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muu puit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5. Paber ja papp	15,98	12,48	12,86	13,77	12,78	5,52	6,81	8,37	18,85	18,72	10,78	16,12
Paber- ja papppakend	8,91	7,13	4,10	6,71	10,22	2,97	3,40	5,53	9,03	11,19	1,57	7,26
Vanapaber	3,26	0,00	4,78	2,68	0,00	0,00	0,00	0,00	5,84	2,97	7,06	5,29
Pehmepaber	1,63	0,00	0,00	0,54	2,56	0,00	3,40	1,99	2,65	0,00	0,00	0,88
Paber-/kartongtopsid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kartongist taldrikud	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kihilisest kartongist pakend (mahlapakid)	2,17	5,35	3,98	3,83	0,00	2,55	0,00	0,85	1,33	4,57	2,16	2,68
6. Metall	5,43	0,79	1,14	2,45	1,28	0,00	0,00	0,43	5,13	1,60	3,33	3,35

Jäätmeliik	Segapakendijäätmete lahtrid				Biojätmete lahtrid				Segaolmejäätmete lahtrid			
	Proov 1	Proov 2	Proov 3	Keskmine	Proov 1	Proov 2	Proov 3	Keskmine	Proov 1	Proov 2	Proov 3	Keskmine
Alumiiniumpakend/-purgid	3,80	0,79	1,14	1,91	1,28	0,00	0,00	0,43	1,59	1,60	3,33	2,17
Muu metallpakend	1,63	0,00	0,00	0,54	0,00	0,00	0,00	0,00	3,54	0,00	0,00	1,18
7. Tekstiil ja rõivad	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8. Elektroonikaromu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,27	0,00	0,42	1,77	1,14	0,00	0,97
E-sigaretid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,27	0,00	0,42	1,77	1,14	0,00	0,97
Muud elektroonikaseadmed	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9. Patareid ja akud	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10. Ohtlikud jäätmed (värvid, kemikaalid jms)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11. Muud jäätmed	9,57	5,15	10,47	8,39	34,19	41,80	32,51	36,17	30,53	23,52	57,84	37,30
Hügieenisidemed ja mähkmed	0,00	0,00	0,00	0,00	1,28	0,00	0,00	0,43	2,65	0,00	0,00	0,88
Muud jäätmed	9,57	5,15	10,47	8,39	32,91	41,80	32,51	35,74	27,88	23,52	57,84	36,41
Kokku	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Lisa 2. Tammsaare pargi prügikastide sortimisuuringu tulemused (massiprotsent)

Jäätmeliik	Segapakendijäätmete lahtrid				Biojäätmete lahtrid				Segaolmejäätmete lahtrid			
	Proov 1	Proov 2	Proov 3	Keskmine	Proov 1	Proov 2	Proov 3	Keskmine	Proov 1	Proov 2	Proov 3	Keskmine
1. Klaas	45,66	58,63	52,00	52,10	12,55	13,59	12,71	12,95	10,98	9,03	12,40	10,80
Klaaspakend	45,66	58,63	52,00	52,10	12,55	13,59	12,71	12,95	10,98	9,03	12,40	10,80
Muud klaasijäätmed	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Plast	23,25	26,03	22,61	23,96	9,02	10,49	9,53	9,68	51,02	29,34	49,17	43,18
2.1 Plastpakend	23,25	26,03	22,61	23,96	9,02	10,49	9,53	9,68	41,55	29,34	40,91	37,27
Plastist joogipakend	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plastist toidupakend – koheseks tarbimiseks kohapeal või kaasa võtmiseks (nt kiirtoidupakend, karbid jms)	7,00	3,29	5,57	5,29	3,53	5,48	4,24	4,42	2,15	3,47	4,13	3,25
Plastist muu toidupakend (pakid ja pakkematerjal)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plastist topsid	16,25	12,05	13,74	14,01	5,49	5,01	5,30	5,26	39,40	22,92	35,81	32,71
Plastist kandekotid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muu plastist pakend	0,00	10,68	3,30	4,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,95	0,96	1,31
2.2 Muu plast	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,47	0,00	8,26	5,91
Niisutatud pühkepaber (mitte paberist pehmepaber)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Mustad kilekotid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Suitsukonid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,15	0,00	2,75	1,64
Muu plast	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7,32	0,00	5,51	4,28
3. Biojäätmed	0,00	0,00	0,00	0,00	56,18	31,35	42,37	43,30	0,00	0,00	0,00	0,00
Toidujäätmed	0,00	0,00	0,00	0,00	56,18	31,35	42,37	43,30	0,00	0,00	0,00	0,00
Aia ja haljastujäätmed (sh puuoksad)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Puit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Puitpakend	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muu puit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5. Paber ja papp	22,69	15,34	18,61	18,88	18,14	43,86	32,84	31,61	12,38	9,90	14,19	12,15
Paber- ja papppakend	17,09	12,05	12,17	13,77	11,27	5,96	14,83	10,69	10,76	7,29	12,40	10,15
Vanapaber	2,80	0,00	3,48	2,09	3,92	14,06	8,47	8,82	0,00	0,69	0,41	0,37
Pehmepaber	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,92	4,24	5,39	0,00	0,00	0,00	0,00
Paber-/kartongtopsid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,92	5,30	5,74	0,00	0,00	0,00	0,00
Kartongist taldrikud	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kihilisest kartongist pakend (mahlapakid)	2,80	3,29	2,96	3,02	2,94	0,00	0,00	0,98	1,61	1,91	1,38	1,63
6. Metall	8,40	0,00	6,78	5,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,39	0,69	0,69
Alumiiniumpakend/-purgid	2,80	0,00	3,48	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,39	0,69	0,69
Muu metallpakend	5,60	0,00	3,30	2,97	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Jäätmeliik	Segapakendijäätmete lahtrid				Biojäätmete lahtrid				Segaolmejäätmete lahtrid			
	Proov 1	Proov 2	Proov 3	Keskmine	Proov 1	Proov 2	Proov 3	Keskmine	Proov 1	Proov 2	Proov 3	Keskmine
7. Tekstiil ja rõivad	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8. Elektroonikaromu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,72	0,32	0,34	4,09	0,00	2,89	2,33
E-sigaretid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,09	0,00	2,89	2,33
Muud elektroonikaseadmed	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,72	0,32	0,34	0,00	0,00	0,00	0,00
9. Patareid ja akud	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10. Ohtlikud jäätmed (värvid, kemikaalid jms)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11. Muud jäätmed	0,00	0,00	0,00	0,00	4,12	0,00	2,22	2,11	21,53	50,35	20,66	30,85
Hügieenisidemed ja mähkmed	0,00	0,00	0,00	0,00	4,12	0,00	2,22	2,11	0,00	0,00	0,00	0,00
Muud jäätmed	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21,53	50,35	20,66	30,85
Kokku	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Lisa 3. Viru keskuse toidutäna prügikastide sortimisuuringu tulemused (massiprotsent)

Jäätmeliik	Segapakendijäätmete lahtrid			Paberi- ja kartongijäätmete lahtrid			Segaolmejäätmete lahtrid		
	Proov 1	Proov 2	Keskmine	Proov 1	Proov 2	Keskmine	Proov 1	Proov 2	Keskmine
1. Klaas	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Klaaspakend	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muud klaasijäätmed	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Plast	80,23	91,22	85,72	67,47	47,10	57,29	63,80	61,95	62,88
2.1 Plastpakend	80,23	91,22	85,72	67,47	47,10	57,29	57,93	56,56	57,24
Plastist joogipakend	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plastist toidupakend – koheseks tarbimiseks kohapeal või kaasa võtmiseks (nt kiirtoidupakend, karbid jms)	46,51	60,81	53,66	6,02	0,00	3,01	42,07	46,27	44,17
Plastist muu toidupakend (pakid ja pakkematerjal)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11,74	8,74	10,24
Plastist topsid	13,95	14,86	14,41	15,66	7,25	11,45	0,00	0,00	0,00
Plastist kandekotid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4,11	1,54	2,83
Muu plastist pakend	19,77	15,54	17,65	45,78	39,86	42,82	0,00	0,00	0,00
2.2 Muu plast	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,87	5,40	5,63
Niisutatud pühkepaber (mitte paberist pehmepaber)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Mustad kilekotid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Suitsukonid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,87	5,40	5,63
Muu plast	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Biojäätmed	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,74	5,91	4,33
Toidujäätmed	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,74	5,91	4,33
Aia ja haljastujäätmed (sh puuoksad)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Puit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Puitpakend	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muu puit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5. Paber ja papp	16,28	5,41	10,84	25,30	52,90	39,10	0,00	0,00	0,00
Paber- ja papppakend	11,63	5,41	8,52	20,48	41,30	30,89	0,00	0,00	0,00
Vanapaber	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pehmepaber	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Paber-/kartongtopsid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kartongist taldrikud	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kihilisest kartongist pakend (mahlapakid)	4,65	0,00	2,33	4,82	11,59	8,21	0,00	0,00	0,00
6. Metall	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Alumiiniumpakend/-purgid	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muu metallpakend	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7. Tekstiil ja rõivad	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8. Elektroonikaromu	0,00	0,00	0,00	7,23	0,00	3,61	3,91	0,00	1,96

Jäätmeliik	Segapakendijäätmete lahtrid			Paberi- ja kartongijäätmete lahtrid			Segaolmejäätmete lahtrid		
	Proov 1	Proov 2	Keskmine	Proov 1	Proov 2	Keskmine	Proov 1	Proov 2	Keskmine
E-sigaretid	0,00	0,00	0,00	7,23	0,00	3,61	3,91	0,00	1,96
Muud elektroonikaseadmed	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9. Patareid ja akud	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10. Ohtlikud jäätmed (värvid, kemikaalid jms)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11. Muud jäätmed	3,49	3,38	3,43	0,00	0,00	0,00	29,55	32,13	30,84
Hügieenisidemed ja mähkmed	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muud jäätmed	3,49	3,38	3,43	0,00	0,00	0,00	29,55	32,13	30,84
Kokku	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Lisa 4. Ühekorraplastist tooted analüüsitud jäätmetes (kg, massiprotsent)

Jäätmeliik	Putukaväita prügikastid		Tammsaare pargi prügikastid		Viru keskuse toidutäna prügikastid	
	kg	Osakaal	kg	Osakaal	kg	Osakaal
1. Ühekorraplastist tooted kokku	21,27	21,81%	17,36	25,96%	9,73	58,19%
1.1 Plastist toidupakend – koheseks tarbimiseks kohapeal või kaasa võtmiseks (nt kiirtoidupakend, karbid jms)	9,22	9,45%	2,86	4,28%	6,65	39,77%
1.2 Joogitopsid	5,72	5,87%	12,95	19,36%	1,04	6,22%
Plastist topsid	5,72	5,87%	11,45	17,12%	1,04	6,22%
Paber-/kartongtopsid	0,00	0,00%	1,50	2,24%	0,00	0,00%
1.3 Plastist muu toidupakend (pakid ja pakkematerjal)	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,94	5,62%
1.4 Joogipakend	4,68	4,80%	1,15	1,72%	0,32	1,91%
Plastist joogipakend	2,52	2,58%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Kihilisest kartongist pakend (mahlapakid)	2,16	2,21%	1,15	1,72%	0,32	1,91%
1.5 Plastist kandekotid	0,65	0,67%	0,00	0,00%	0,27	1,61%
1.6 Suitsukonid	0,70	0,72%	0,40	0,60%	0,51	3,05%
1.7 Niisutatud pühkepaber (mitte paberist pehmepaber)	0,30	0,31%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
2. Muud tooted/jäätmeliigid kokku	76,25	78,19%	49,52	74,04%	6,99	41,81%
Kokku	97,52	100,00%	66,88	100,00%	16,72	100,00%